



Udenrigsudvalget

ERHVERVSMINISTEREN

15. januar 2019

Besvarelse af spørgsmål 112 alm. del stillet af udvalget den 7. januar 2019 efter ønske fra Eva Flyvholm (EL).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren oversende en beskrivelse af, hvordan processen omkring eksportgodkendelse til våben, militært udstyr og dual-use teknologier ser ud, herunder om der arbejdes med f.eks. ”positiv” eller ”sort” liste over lande, der regnes som sikre eller problematiske at eksportere til?

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Svar:

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører eksport af dual-use produkter har jeg til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Erhvervsstyrelsen, som har oplyst følgende:

”Erhvervsstyrelsen er kompetent myndighed for eksportkontrol med dual-use produkter, dvs. produkter, der både kan anvendes til civile og militære formål. Erhvervsstyrelsen samarbejder med andre danske myndigheder for at tilvejebringe beslutningsgrundlaget for, om der skal gives tilladelse eller afslag på den enkelte ansøgning. Således høres Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste med henblik på at vurdere, om der foreligger kritiske oplysninger om bl.a. købere og slutbrugere, og Udenrigsministeriet høres med henblik på at vurdere de udenrigs- og sikkerhedspolitiske hensyn ved ansøgningen, og herunder inddrage kriterierne i EU’s våbeneksportkontrolregler. Endelig er Erhvervsstyrelsen i følge dual-use forordningen forpligtet til at undersøge, om andre EU-lande har givet afslag på en lignende eksportansøgning.

Erhvervsstyrelsen foretager altid en konkret vurdering af den enkelte eksportansøgning og opererer således ikke med en positiv- eller negativliste over bestemmelseslande. Det kan dog oplyses, at der på EU-niveau er indført lempelige tilladelser ved eksporter, der anses for mindre kritiske. Bl.a. kan alle eksportører anvende en såkaldt generel tilladelse ved eksport af de fleste dual-use produkter til de såkaldt syv nærtstående lande, dvs. Australien, Canada, Japan, New Zealand, Norge, Schweiz inkl. Lichtenstein og USA.”

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører eksport af våben og militærtudstyr har Erhvervsministeriet indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet, som har oplyst følgende:

”Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet den 15. juni 2018 har overdraget området vedrørende eksportgodkendelser omfattet af våbenbekendtgørelsens § 31, stk. 1, til Rigspolitiet, der således meddeler tilladelse til udførsel af våben, krigsmateriel mv. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, som har oplyst følgende:

1. En ansøgning om udførselstilladelse til lande uden for EU/EØS skal bl.a. indeholde oplysning om bestemmelsesland, eventuelt transitland(e), modtagerens navn og adresse samt slutbrugerens navn og adresse, hvis denne er kendt, produktbeskrivelse, anvendelsesformål, placering på EU’s våbenliste, hvis omfattet heraf, samt produktets mængde og værdi.

Endvidere vil det være relevant, at eksportøren oplyser om andre forhold, f.eks. om der tidligere er meddelt udførselstilladelse til et lignende produkt, eller om produktet finder anvendelse inden for både den civile og militære sektor. Eksportøren skal desuden oplyse, om udførslen er permanent eller midlertidig, herunder eksempelvis som led i test, demonstration, udstilling, reparation, vedligeholdelse eller lignende.

Det afhænger af ansøgningens nærmere indhold, hvilke yderligere oplysninger og erklæringer der konkret skal fremlægges af eksportøren.

2. For så vidt angår eksport inden for EU/EØS har Danmark ved lov nr. 413 af 9. maj 2011 til gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/43/EF af 6. maj 2009 (Forsvarsdirektivet) indført lempeligere vilkår og betingelser for udførsel af våben og militært udstyr til disse lande.

Der kan på baggrund af en såkaldt generel tilladelse efter våbenbekendtgørelsens § 35 ske udførsel af våben og militært udstyr inden for EU/EØS uden forudgående tilladelse. Der gælder dog bl.a. et krav om, at Rigspolitiet senest 5 dage før den første udførsel skal underrettes skriftligt om udførslen. En generel tilladelse kan bl.a. benyttes, hvor modtageren i det modtagende EU/EØS-land er en statsmyndighed, en certificeret virksomhed eller deltager i et mellemstatsligt samarbejdsprogram med Danmark om de pågældende produkter.

Hvis der er tale om udførsel i henhold til en såkaldt global tilladelse (uden antalsmæssig begrænsning) i medfør af våbenbekendtgørelsens § 36 eller en såkaldt individuel tilladelse (antalsmæssig begrænsning) i medfør af våbenbekendtgørelsens § 37, stilles der bl.a. krav om, at an-

søgningen indeholder oplysning om bestemmelsesland, eventuelt transitland(e), modtagerens navn og adresse, slutbrugerens navn og adresse, hvis denne er kendt, produktbeskrivelse, anvendelsesformål, placering på EU's våbenliste, hvis produktet er omfattet heraf, samt evt. mængde og værdi. Tilladelser til udførsel efter våbenbekendtgørelsens §§ 36 og 37 kræver tillige, at der afgives en erklæring om, at det pågældende parti kun vil blive afsendt til den pågældende modtager i det anførte land eller til en anden af modtageren skriftligt angivet adresse, og at eksportøren er bekendt med strafansvaret efter straffelovens § 163. Herudover skal der afgives en erklæring fra modtageren om, at denne har til hensigt at modtage produkter omfattet af tilladelsen, medmindre der er tale om midlertidig udførsel.

Eksportører, der udfører produkter i medfør af våbenbekendtgørelsens §§ 35, 36 eller 37 skal føre et register over det udførte, som skal indsendes til Rigspolitiet én gang årligt inden 1. februar, jf. bekendtgørelsens § 38.

3. Transit af våben og militært udstyr gennem Danmark anses efter dansk ret for en indførsel efterfulgt af en udførsel og kræver derfor som udgangspunkt tilladelse i samme omfang som ind- og udførsel til og fra Danmark.

4. Rigspolitiet foretager altid en konkret vurdering af den enkelte eksportansøgning, ligesom Rigspolitiet – i det omfang, der vurderes at være behov herfor – rekvirerer yderligere oplysninger til brug for sagens behandling.

Ansøgninger om udførelse af våben mv. til lande, der ikke er medlem af EU/EØS, NATO, EFTA (Schweiz) og Rigsfællesskabet (Grønland og Færøerne), forelægges Udenrigsministeriet, inden Rigspolitiet træffer afgørelse i sagen. Udenrigsministeriet vurderer ansøgningerne i lyset af dansk våbeneksportpolitik og de forpligtelser, Danmark har påtaget sig i det internationale samarbejde. Hvis Udenrigsministeriet ikke har indvendinger mod udførslen, vil Rigspolitiet, hvis de øvrige betingelser for meddelelse af tilladelse vurderes at være opfyldt, meddele tilladelse til udførelsen.”

Med venlig hilsen

Rasmus Jarlov